

Изх. № 571/09.08.2021

До Иван Попов
Изпълнителен директор
Изпълнителна агенция “Оперативна
програма “Наука и образование за
интелигентен растеж”

Относно: Становище на Фондация “Заедно в час” по проекта на Програма “Образование” 2021-2027

Уважаеми г-н Попов,

Фондация “Заедно в час” поздравява екипа на изпълнителната агенция “Оперативна програма “Наука и образование за интелигентен растеж”, както и всички останали участници в подготовката на новата оперативна програма “Образование” 2021-2027, за изготвянето на този толкова ключов стратегически документ, който има сериозен потенциал да повиши качеството на образователната система в България.

Приветстваме силния фокус на Програмата върху намаляването на преждевременно напусналите училище, по-пълното обхващане на децата в предучилищното образование и началния етап на училищното образование и подкрепата за деца и ученици от уязвими групи. Ефективното прилагане на компетентностния модел, залегнало в дейностите по Програмата, е ключов момент за подготовката на днешните деца и младежи за света на бъдещето. Това може да се случи само с добре подготвени и мотивирани педагогически и непедagogически специалисти, които обръщат индивидуално внимание на всяко дете и ученик. Затова предвидените в Програмата мерки за повишаването на уменията, капацитета и непрекъснатата квалификация на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, преподавателите и образователните ръководители са от ключово значение. Подкрепата за утвърждаването на алтернативен достъп към учителската професия ще позволи на повече мотивирани професионалисти да спомогнат за качествено образование за всяко дете в България.

Силно приветстваме и дейностите в Програмата, насочени към подготовка и въвеждане на адаптирани учебни материали и помагала за ученици, чийто майчин език е различен от българския език, както и допълнителното езиково обучение по български език в училище. Включването на неправителствени организации с доказан опит и експертност като възможни бенефициенти по Програмата ще позволи в дейностите да участват хора, работили на терен с целевите групи и добили ключови умения и знания за подобряване на образователната система в България.

Отправляме следните препоръки за допълнения към проекта на Програма “Образование” 2021-2027, които вярваме, че ще допринесат за това този стратегически документ да отговаря изцяло на нуждите и изискванията на българската образователна система и на съвременната реалност, както и да осигури нужната резултатност на предвидените дейности:

1. Прецизиране на индикаторите за изпълнение

Ясното и прецизно формулиране на индикаторите за изпълнение на дейностите по Програмата ще увеличи вероятността предвидените мерки в действителност да са от полза за заложените цели. Смятаме, че на места има нужда от конкретизиране на предвидените индикатори и добавяне на начини за измерване на ефекта от дейностите по Програмата. Примери за индикатори, които според нас имат нужда от допълнително изясняване, са:

- „Брой деца и ученици с подобрени образователни резултати“ - не е ясно на база на какво ще се отчете подобрение на образователните резултати;
- „Брой педагогически специалисти, които прилагат в преподаването придобитите умения 1 година след приключване на обучението“ - как ще бъде измерено прилагането в преподаването на придобитите умения;
- „Население, притежаващо основни цифрови умения“ - как ще бъдат измерени основните цифрови умения;
- „Брой студенти, които в резултат на подкрепата от ЕСФ+ са подобрили практическите си умения за работа“ - как ще бъде измерено подобрението на практическите умения за работа.

2. Обособяване на специфична дейност за стимулиране на ученици, студенти и професионалисти, които проявяват интерес да станат учители по предмети, по които има остър недостиг (в това число математика)

Програмата предвижда множество мерки в посока стимулиране на обучението по ключовите за XXI век STEM направления. През последните години обаче се наблюдава устойчива негативна тенденция за недостиг на учители по тези предмети, особено по математика. Студентите в това направление намаляват с всяка изминала година, като още по-малка част се реализират като учители по математика. Професионалистите от други сфери, които имат достатъчно познания по математика, нямат стимули да влязат в учителската професия. Недостиг се наблюдава и в направления като информационни и комуникационни технологии и чужди езици.

Смятаме, че предвиждането на дейности в Програмата, които да имат за цел увеличаване на броя учители по предмети, по които има остър недостиг, ще допринесе съществено за добрата подготовка на учениците, както от гледна точка на изискванията на днешния пазар на труда, така и на критическо мислене и

способност за решаване на проблеми. Според нас подготовката и стимулирането на интереса към учителската професия, и конкретно в направление математика, трябва да започне още на ниво училище, така че повече млади хора да придобият знанията, уменията и нагласите за бъдеща реализация в тази област.

Оставаме на разположение за последващи разговори. Ще очакваме да се свържете с нас при нужда от допълнителна информация във връзка с направените предложения.

С уважение:

Траян Траянов
Изпълнителен директор
Фондация “Заедно в час”